

I. ATALA BIZKAIKO LURRALDE HISTORIKOKO FORU ADMINISTRAZIOA Bizkaiko Foru Aldundia

Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Saila

Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Saileko foru diputatuaren 1083/2024 FORU AGINDUA, urtarrilaren 30ekoa. Honen bidez, Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren ingurumen-adierazpen estrategikoa egitea ebazten da. Erreferentzia: EAE-2209.

1. Aurrekariak

Eraginpeko administrazio publikoak eta interesatutako pertsonak identifikatzeko eta horiei kontsulta egiteko izapidea, 21/2013 Legearen 19. artikuluan eta 211/2012 Dekretuaren 9. artikuluan xedatutakoa, gauzatu ostean, Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko orduko foru diputatuaren azaroaren 24ko 6898/2022 Foru Aginduaren bidez, Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren ingurumen-azterketa estrategikoaren irismen-dokumentua egitea ebatzi zen

Akats baten ondorioz, irismen-dokumentu horretan ez zen berariaz aipatu Ekologistak Martxan elkarteak alegazio-idazkia aurkeztu zuenik. Nolanahi ere, elkarte horrek aurkeztutako idazkia kontuan hartu zen irismen-dokumentua egiterakoan, eta planaren sustatzaileari bidali zitzaion, aurkeztutako gainerako alegazio-idazkiekin batera.

2023ko ekainaren 27an, Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumena Kudeatzeko Zerbitzuak ingurumen-organo honi eskatu zion ingurumen-adierazpen estrategikoa egin zezala Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntean, eta agiri hauek bidali zizkion:

- Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren azken bertsioa.
- Ingurumen-azterketa estrategikoa, 2022ko abenduaren 23an sinatua.
- Egindako kontsulten kopia eta jasotako erantzunak.
- Jendaurreko informazioaren eta kontsulten fasean aurkeztutako alegazioei erantzuteko txostena.
- Dokumentu bat, non azaltzen baita planaren azken proposamenean ingurumen-alderdiak eta ingurumen-azterketa estrategikoa txertatu direla, azken hori irismen-dokumentura egokitu dela, egindako kontsulten emaitza jaso dela eta horiek nola kontuan hartu diren.

Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Saileko foru diputatuaren uztailaren 11ko 3736/2023 Foru Aginduaren bidez, eten egin zen Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntean ingurumen-adierazpen estrategikoa egiteko epearen zenbaketa, eta Ingurumen Kudeaketako Foru Zerbitzuari eskatu zitzaion kontsulta egin gabekotzat jo ziren erakundeak kontsulta zitzala.

2023ko irailaren 28an, Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumen Kudeaketako Zerbitzuak dokumentazioa bidali zuen egindako kontsultak justifikatzeko, eta etenaldia bertan behera uzteko eskatu zuen.

Espedientea zuzendu dela egiaztatuta, Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Saileko foru diputatuaren urriaren 6ko 4820/2023 Foru Aginduaren bidez, Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntean ingurumen-adierazpen estrategikoa egiteko epearen zenbaketaren etenaldia bertan behera utzi zen.

2. Planaren proposamenak

Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren azken bertsioaren proposamenak ingurumen-azterketa estrategikoa-ren irismen-dokumentuan jasotakoak dira.

Azpiegiturei dagokienez, planean adierazitakoa gogorarazten da jarraian:

1. Ez dago transferentzia-planten ahalmena handitzeko beharrik.
2. Artigasko (Bilbo) ekoparkean biometanizazio-planta bat eraikitzea planteatzen da, gaika bildutako frakzio organikoa tratatzeko.
3. Autokonpostatzea bultzatzen jarraituko da.
4. Ontzi arinak tratatzeko ahalmena handitzea aurreikusten da, Bizkaiko Zabor Berzikategia instalazioaren edukiera handituz. Aldaketak eta/edo handitzeak planta-ren inguruan egitea aurreikusten da (Zubieta industrialdea, Zornotza-Etxano).
5. Instalazio baten eraikuntza sustatzea aurreikusten da, tratamendu mekaniko biologikoko instalazioan sortutako erregai solido berreskuratuen pirolisi- eta/edo gasifikazio-teknologian oinarrituta, balorizazio materialerako, eta industrian erabiltzeko etanola/metanola edo hidrogenoa sortzeko errektiboak txandaka lortuko dira. Ez da zehaztu kokapena.
6. Ez da aurreikusten tratamendu mekaniko biologikoko instalazioa handitzea. Prozesuen hobekuntza teknologikoak aurreikusten dira, materialen berreskura-penaren errendimendua handitzeko eta bigarren mailako hondakina balorizazio materialera bideratzeko, erregai solido berreskuratuen zein bioegonkortuaren kalitatea hobetuz.
7. Ez da aurreikusten balorizazio energetikoko instalazioan jardutea, baina adierazten da gaur egun jasotzen dituen hondakin-fluxu batzuk prozesatzeari utziko diola eta berreskuratze materiala zaila duten beste hondakin-fluxu batzuen hartzaile handiagoa izango dela (udal-hondakinekin pareka daitezkeen planten edo hondakinen errefusak).
8. Ez litzateke beharrezkoa izango frakzio berrerabilgarriaren (ehunak-bazarra) tratamendu-ahalmen handiagoa izatea.
9. Tamaina handiko frakzioari dagokionez, dagoen tratamendu-ahalmena nahikoa izango litzateke 2030erako aurreikusitako eskaerari erantzuteko.
10. Gordailu-edukiera nahikoa izango litzateke planaren denbora-epetik harago dau-den gordailu-beharrei erantzuteko.
11. Proposatutako neurriak aplikatu ondoren, jasotako frakzio guztiak tratatzeko gaitasun nahikoa izatea aurreikusten da.

3. Sustatzaileak egindako kontsulten emaitza

Bidalitako espedientean jasotako informazioaren arabera, erakunde hauek erantzun diote organo sustatzaileak egindako kontsultari:

1. Ekologistak Martxan elkarteak hau dio, laburbilduta:
 - 1.1. Bere ustez, ingurumen-azterketa estrategikoa berriz egin beharko litzateke, ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko apirilaren 8ko 7/2022 Legearen aipamenak sartzeko.
 - 1.2. Irizten dio plana ez datorrela bat tratamendua maximizatzeko printzipioarekin; izan ere, adierazten duenez, ez du sustatzen frakzio organikoaren %100 jasotzea, eta ez ditu horretarako instalazioak, bitartekoak eta baliabideak aurreikusten.
 - 1.3. Uste du plana ez datorrela bat baliabideen efizientziaren printzipioarekin; izan ere, adierazten duenez, Zabalgarbi instalazioak gasaren %70 eta hondakinen %30 erabiltzen du energia elektrikoa lortzeko.
 - 1.4. Planaren barruan biomonitorizazio-azterketak eta Zabalgarbi instalazioa ixteko plan bat sartzeari proposatu du.

- 1.5. Bere iritziz, planaren dagokion taulan «Balorizazio energetikorik gabeko errausketa» deituriko zutabe berri bat txertatu beharko litzateke, eta horrek, adierazten duenez, balorizazio energetikorik gabe urtero errausten diren hondakinen zenbaketa barne hartu beharko luke.
- 1.6. Bere arabera, planak hondakin organikoen gaikako bilketa %100era iristea izan behar du helburu.
- 1.7. Bere ustez, planak berariazko programa bat jaso behar du, frakzio guztietako sorreragatik ordainketa-sistemak aplikatzeko.
- 1.8. Zabalgarbik sortutako energia elektrikoaren harira, dagokion taula zuzendu behar dela iritzten dio, hau da, hondakinei dagokienez sortutako elektrizitatearen frakzioa bakarrik adierazi beharko litzateke edo baita instalazioaren urteko gas-kontsumoa ere.
- 1.9. Zabortegiei buruzko datuetara etorruta, uste du planak Zallako eta Igorreko zabortegien datuak jaso behar dituela, Zabalgarbiko errausketa-instalazioko errefusaren errausketa-zepen kudeaketari buruzkoak. Era berean, Zabalgarbiko errausketa-gasak iragazteko errausten azken helmuga zein den aipatzeko eskatu du.
- 1.10. Haren arabera, behar bezala dokumentatu behar dira berreskuratutako erregai solidoen balorizazio materialerako proposatzen diren balizko prozesuak eta TMBn sortutako bioegonkortuak, eta bermatu behar da hondakin horiek ez direla energetikoki balorizatzen aintzat hartutako prozesuetan, eta prozesuetako produktuak ez direla erregaiak.
- 1.11. Planak berariazko jarduketa bat barne hartzea proposatzen du Bizkaia osoan ontzi arinak itzultzeko sistemak ezartzeko.
- 1.12. Azkenik, aurkeztutako alegazio-agiriari atxikita dauden Zero Zabor Bizkaia plataformako erakundeak zerrendatu ditu.
2. Ecoembesek positiboki baloratzen du plana bere osotasunean, egituragatik, fluxu guztietan sakontasunagatik, ibilbide-orriagatik, ekintza-planagatik eta jarraipen-adierazleengatik. Era berean, oso positibotzat jotzen du prebentzioak plan honetan duen garrantzia, bai eta ontzien kontabilitatea hobetzeko erronka ere.
Nolanahi ere, zenbait gogoeta egin ditu eta planean aldaketak egitea proposatu du. Aldaketa horiei behar bezala erantzun die sustatzaileak alegazioei erantzuteko txostenean.
3. Euskal Herriko Itsasertz Mugarteak, hondartzen eguneroko garbiketarik datozen hondakinei dagokienez, honako hau nabarmentzen du, hitzez hitz:
«Ez dago soberan gogoratzea, erakunde horri esleitutako eskumenetan eragiteko asmorik gabe, hondartzen gehiegizko garbiketa ez dela kaltegabea, kontuan hartu beharreko hainbat faktore direla medio, besteak beste, harea, algak eta harriak galtzea. Biodibertsitatearentzat onuragarriak dira horiek eta funtsezko eginkizuna betetzen dute hondartzen eta dunen higadura mugatzeko orduan; izan ere, olatuen indarra murriztu eta hareatzak babesten dituzte».
«Hondarrak berebiziko garrantzia du, hondartzaren profil normalari eusteko ez ezik, ekosistema horiek kontserbatzeko ere; izan ere, hondartzak kostalde dinamiko mota erresistenteenetako bat dira, olatuen energia xurgatzeko duten gaitasunagatik, eta, beraz, gure kostaldeko elementurik egokienetako bat dira itsasoak eta beste eragile batzuek klima-aldaketaren ondorioz izan ditzaketen ondorioak arintzeko (denboraleak, itsas mailaren igoera eta aurreikusten zailak diren aldaketak). Kudeaketa ezin hobea egiteko, ahalik eta hondar gutxien kendu beharko da, eta, ahal den neurrian, ustekabeen hartutako harea itzuli beharko da».

4. Nekazaritzaren Foru Zerbitzuak jakinarazten du azpiegitura berriak kokatzeko jada artifizializatuta dauden lurzoruak erabiltzen direla, balio agrologiko handiko lurzorua eta lurzoru naturala babesten dela, eta ez duela eraginik Nekazaritza eta Basozaintzako LPSean.
5. Euskara, Kultura eta Kirolaren Foru Saileko Kultura Ondarearen Zerbitzuak, ingurumen-organo honek egindako kontsultetan jakinarazi zuenez, berretsi egin du ez dagoela Euskal Kultura Ondarearen maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen arabera planaren eraginpean egon daitekeen babes-ondasunik eta ustezko arkeologia-eremurik. Hala ere, Euskal Kultura Ondarearen Zentroari kontsulta egitea gomendatzen du.
6. Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zuzendaritzak, ingurumen-organo honek egindako kontsultetan adierazi zuen bezala, ez du Kultura Ondarearen gaineko eraginik nabaritzen.
7. Lurralde Antolamendurako Foru Zerbitzuak irizten dio planaren helburuak eta jarduketak bat datozela hondakinen kudeaketari buruzko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroekin. Halaber, uste du, hasiera batean, ez litzatekeela lurralde-eragozpenik egon behar aurreikusitako azpiegitura berriak kokatzeko, horiek Bilboko Artigas ekoparkearen eta Zornotzako Zubieta industrialdearen egungo mugaketen barruan ezartzen diren neurrian.
Azkenik, ondorioztatzen du, lurralde-antolamenduaren ikuspegitik, ez dagoela eragozpenik planaren edukiari eta ingurumen-azterketa estrategikoari dagokionez.
8. Natura Ondarea Zaintzeko Foru Zerbitzuak dio, hondakinak kudeatzeko azpiegitura eta instalazioei dagokienez, Euskadiko natura-ondarea kontserbatzeari buruzko azaroaren 25eko 9/2019 Legean, espezie babestuak kudeatzeko planetan eta natura-ondareko gunen babestuetako plan, arau eta neurrietan aurreikusitakoa beteko dela. Orobat, komenigarritzat jotzen du plan integrala garatu eta ezartzearen bidez hondakinen kudeaketa egokian aurrera egitea eta intereseko habitat, espezie edo lekuen kontserbazio-egoera ona lortzen laguntzea, Bizkaiko natura-ondarea hobetze aldera.
9. Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritzak planak Nekazaritza eta Basozaintzako LPSean ezarritako lurzoru urbanizaezineko erabilerak eta jarduerak arautzeko matrizerara jo dezan eskatu du, azpiegitura berriak kokatzeko aukerak hautatzerakoan. Era berean, planak handiagotzeak egiteko edo azpiegitura berriak jartzeko beharra balioesten badu eta horiek nekazaritza-erabilerak har ditzaketen lurzoruen gainean kokatzea zehazten badu, egokitzen jotzen du esku-hartze horiek nekazaritza-sektorean izan dezaketen eragina ebaluatzeko eskatzea, oinarritzko elementutzat hartuta bai nekazaritzako eta abeltzaintzako lurzoruen okupazioa (balio estrategiko handiko lurzoruak eta trantsizioko landa-paisaiakoak), bai eragina jasan dezaketen nekazaritza-ustategien gainean sortutako inpaktua.
10. Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak honako hau jakinarazi du:
 - 10.1. Uholde-arriskuari dagokionez, planaren dokumentazioak jasotzen du instalazioak industrialdeetatik kanpo kokatzeko saihestu beharreko eremutzat hartzen direla uholde-eremuak.
 - 10.2. Baso-suteen arriskuari dagokionez, aurkeztutako dokumentazioaren arabera, lurraldean baso-suteen arriskua duten eremu zabalak daudenez, ezin dira eremu horiek kanpo utzi azpiegitura berriak egiteko edo planak garatzeko orduan. Hala ere, planak eta proiektuak garatzeko dagokion azterketa eta ebaluazioa egin behar dela iruditzen zaio.
 - 10.3. Azkenik, aplikatzekoak diren autobabeserako neurriak gogorarazi ditu berriro, ingurumen-organo honek egindako kontsultetan jakinarazi zuen bezala.

11. Kantauriko Konfederazio Hidrografikoak dio, bidalitako dokumentazioa aztertu ondoren eta ingurumen-organismoak ingurumen-adierazpen estrategikoa egin dezan laguntzeko, arroko erakundeak ez duela oharrik.
12. Ebroko Konfederazio Hidrografikoak honako hau jakinarazi du:
 - 12.1. Biometanizazio-instalazioari eta ontziak tratatzeko instalazioa handitzeari dagokienez, ez da bidezkoa planaren ingurumen-ebaluazio estrategikoaren prozeduran esku hartzea, kontuan hartuta proiektatutako jarduketak bere lurralde-eremutik kanpo daudela.
 - 12.2. Berreskuratutako erregai solidoaren (BES) balorizazio materialerako instalazio berriaren haritik, adierazi du, Ebroko demarkazio hidrografikoaren lurralde-eremuan badago, baldintza egokietan egin beharko dela, uren propietate fisiko-kimikoak eta ibai-ibilguetako baldintza hidromorfologikoak ez aldatzeko; horretarako, inguruko dinamika hidrolagikoa nabarmen aldatuko ez dela bermatu beharko da, eta ingurune hidrikoa, lurrazalekoa zein lurpekoa, uneoro babestu beharko da, alegia, hura kutsatzea eta narritzea eragotziko da.
 - 12.3. BESaren balorizazio materialerako instalazio berria ibilgu publikoen eragin-eremuan egongo balitz, gogorarazten du arroko erakundearen administrazio-baimena beharko dela jabari publiko hidraulikoan eta haren zortasun- eta polizia-eremuetan (100 metroko zabalera ibilgu publiko baten bi aldeetan) obrak edo lanak egiteko.
 - 12.4. Gogorarazten du, oro har, debekatuta dagoela ur kontinentalak edo jabari publiko hidraulikoari atxikitako beste edozein elementu kutsa ditzaketan urak eta hondakin-produktuak zuzenean nahiz zeharka isurtzea, aurretiaz baimen egokia eduki ezean. Baimen hori ematea administrazio hidrauliko eskudunari dagokio, salbu eta estolderia-sareko edozein puntutan edo administrazio autonomikoek edo tokikoek edo horien mendeko erakundeek kudeatutako hodi biltzaileetan egindako isurketen kasuetan; horietan baimena ematea organo autonomiko edo tokiko eskudunari dagokio.
13. URA-Uraren Euskal Agentziak ez du ohar gehigarriarik egiten, hondakinen kudeaketari buruz indarrean dagoen araudi sektorialean xedatutakoari erantzuteko beharrez gain, bereziki ingurune hidrikoko kutsadura minimizatzeari dagokionez. Dena den, adierazi du instalazio berriren batean sortutako lixibiatu berriek hodi biltzailera isuri aurretik aurretratamendu gehigarriak behar badituzte, Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoko erakunde kudeatzaileak horren inguruko iritzia eman beharko duela.

4. Ebaluazio-prozesuaren analisisa

Bidalitako espedientearen analizatu ondoren, sail honen iritziz, ingurumen-ebaluazioaren prozedura, ingurumen-adierazpen estrategikoa hau egin arte, bat etorri da ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Lege Orokorrak eta urriaren 16ko 211/2012 Dekretuak (planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duenak) ezarritakoarekin.

5. Ingurumen-azterketa estrategikoaren analisisa

Hondakinen politikaren ingurumen-helburu nagusia da hondakinen sorrera murriztea eta kudeaketa hobetzea. Dagokigun plangintza-tresnak Bizkaiko Lurralde Historikoan toki-eskumeneko hondakinentzako politika hori garatzen du, eta, beraz, planean ezarritako neurriak prebentzio- eta zuzenketa-neurritzat hartu behar dira, tokiko eskumeneko hondakinen sorrerak ingurumenean duen ingurumen-inpaktua saihestu edo zuzentzeko.

Ingurumen-azterketa estrategikoaren arabera, planeko jarduketak gehienek, zeharkakoek zein lehentasunezko hondakin-korronteekin lotutakoek, ez dute zuzeneko lurralde-eraginik, eta, beraz, ezin da espero plana garatzeak ingurumenean eragin kaltegarriarik izango duenik. Ildo horretan, planaren aplikazioak, oro har, ingurumen-eragin positiboa izango du Bizkaiko Lurralde Historikoko ingurumenean, eta aurreko aldietan baino ingurumen-onura hobeak ekarriko ditu.

Irismen-dokumentuan eskatzen zen bezala, ingurumen-azterketa estrategikoak barnean hartu ditu Euskadiko Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko 2030eko Planean jasotzen diren hondakinak kudeatzeko instalazio berriak ezartzeko irizpideak.

Irismen-dokumentuan proposatutako alternatibak baloratu dira. Nolanahi ere, balorazio horrek ez du aldaketarik ekarri planaren proposamenetan.

Organo sustatzaileak ingurumen-ebaluazioari buruzko 21/2013 Legearen 51. artikuluan, Euskadiko Ingurumen Administrazioaren 10/2021 Legearen 61.1.d artikuluan eta planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duen 211/2012 Dekretuaren 16. artikuluan aurreikusitako jarraipena egin beharko du. Proposatutako ingurumena zaintzeko programa, zeinak ingurumen-adierazpen estrategiko honetan ezarritako gainbegiratze-baldintzak jaso beharko baititu, egokitzen eta nahikotzen jotzen da. Edozelan ere, planaren jarraipena ingurumen-azterketa estrategikoaren ingurumena zaintzeko programaren bidez egingo da.

6. Plana sortzean ingurumenaren gainekoak alderdiak kontuan hartzeko moduari buruzko azterketa

Irismen-dokumentua prest, bidalitako dokumentazioa aztertuta eta kontsultetan jasotako erantzunak kontuan hartuta, gogoeta hauek egiten dira planean ingurumenaren gaineko alderdiak txertatzeari buruz.

1. Sustatzaileak bidalitako dokumentazioan jasotako alegazioei erantzuteko txosten bat dago.
2. Sustatzaileak dio 2030eko ekitaldirako 59.050 tonako gaikako biltza egitea duela helburu, hau da, gaika biltzeko frakzio organikoaren gehieneko balio teorikoaren %44 (134.001 tona). Azpimarratzen duenez, ehuneko hori agertoki errealista baterako prognosian egindako zenbatespenetik aterata da, aintzakotzat hartuta 2023an BBHOen gaikako biltza edo jatorriko tratamendua Bizkaiko Lurralde Historikoko udalerrien %100era hedatu dela.

Ingurumen-organo honen iritziz, hondakinaren araudiak agintzen duenaren arabera, 2023ko abenduaren 31 baino lehen, biohondakinak jatorrian bereizi eta birziklatu behar dira, edo bereizita bildu eta ez dira beste hondakin mota batzuekin nahastuko. Hau da, biohondakinaren biltza bereiziaz eraginkorra izan beharko luke.

Sustatzaileak hondakinaren araudian horri buruz ezarritakoari dagokionez interpretatzen duena alde batera utzita, planak, irismen-dokumentuan adierazi zen bezala, honako alderdi hauek bete beharko ditu:

1. Planifikatutako instalazioak sortutako biohondakinaren gehieneko aurreikuspen teorikoaren %100 tratatzeko nahikoak direla ziurtatzea, Euskadiko Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko 2030eko Planak ezartzen duen legez.
2. Planaren ingurumena zaintzeko programak frakzio organikoa gaika biltzeko edukiontzi itxi edo adimendunen erabilaren efizientziaren jarraipena egingo duela aurreikustea. Eredu hori berriz definituko da, baldin eta egiaztatzen bada ez dela bermatzen biltza-ratioak nabarmen handituko direnik, 2024tik aurrera urtero sortutako biohondakin guztiak bereizita biltzeko helburua lortzeko.
3. Ingurumen-azterketa estrategikoak jasotzen duen bezala, planak ez du jarduerarik aurreikusten abandonatutako harrobien eremuan, eta, horrela, horrelako guneak kolonizatu ahal izan dituzten espezie babestuei eragitea saihesten da.
4. Tratamendu Mekaniko Biologikoko instalazioan sortutako Erregai Solido Berreskuratuen eta Bioegonkortuen balorizazio materialerako proposamenari dagokionez, planaren Ingurumena Zaintzeko Programak bermatuko du Hiriko Erregai Solidoen balorizazio materiala, eta inola ere ez balorizazio energetikoa edo erregai gisa erabiliko diren materialen eraldaketa, bai eta bioegonkortuaren tratamendua hobetzeko tekniken analisia ere, balorizazio energetikoaren alternatiba bideragarria bilatzean.

5. Euskal Herriko Itsasertz Mugartearen alegazioari dagokionez, sustatzaileak honako hau erantzun du, hitzez hitz:

«BFA hondartzetako hondakinen kudeaketa etengabe hobetzeko ekintzak egiten ari da (garbiketan baloriza daitezkeen materialak bereizita biltzea, hala nola zurak eta ontziak). Kudeaketa horren barruan, lehentasunezko tratamendu-aukeren hierarkia bete, eta udan ontziak paperontzietan bereizita biltzea sustatzen da, baita mareak eramandako zurak balorizatzea ere. Hondartzen garbiketaren frakzio berreskurazina baino ez da deuseztatzen; hondakinaren izaera dela-eta, bideraezina da beste instalazio batzuetara bideratzea. Gaur egin ez dago hondartzak garbitzetik datorren hondakinaren zati baten balorizazio materiala egitea ahalbidetzen duen konponbide teknikorik».

Horri dagokionez, ingurumen-organo hau bat dator Euskal Herriko Itsasertz Mugartearekin: hondartzen gehiegizko garbiketa ez dela kaltegabea, hainbat faktore direla medio, besteak beste, harea, algak eta harriak galtzea. Biodibertsitatearentzat onuragarriak dira horiek eta funtsezko eginkizuna betetzen dute hondartzen eta dunen higadura mugatzeko orduan; izan ere, olatuen indarra murriztu eta hareatzak babesten dituzte Gai horrek ingurumen-garrantzi handiagoa du Natura 2000 Sarea osatzen duten hondartzetan.

Horregatik, ingurumen-organo honek uste du neurri egokia izango litzatekeela egungo garbiketa mekanizatuaren ordez eskuzko garbiketa egitea, hondartzetako hondakinen kudeaketa hobetzeko, biodibertsitateari mesede egiteko eta hondartzen eta dunen higadura mugatzeko.

6. Ekologistak Martxan elkarteak Zabalgarbi instalazioari buruz planteatutako gogoeten harira, ingurumen-organo honen iritziz, sustatzaileari dagokio erantzuna ematea; dagoeneko erantzun du aurkeztutako alegazioei erantzuteko txostenean.
7. Frakzio guztietako sorreragatik ordainketa-sistemak aplikatzeko berariazko programa bat sartzeko aukerara etorrira, sustatzaileari dagokio horri buruzko erabakia hartzea. Kasu honetan, planean horri buruz zehaztu dena nahikoa dela dio.
8. Biltegiratzeko eta itzultzeko sistemak ezartzeko aukerari dagokionez, ingurumen-organo honek uste du une honetan aukerarik egokiena dela ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko apirilaren 8ko 7/2022 Legearen 59. artikuluan eta hamazazpigarren xedapen gehigarrian xedatutakoa betetzea.
9. Azkenik, hondakinak kudeatzeko instalazio berriak ezartzeko irizpideen artean, Euskadiko natura-ondarea kontserbatzeari buruzko azaroaren 25eko 9/2021 Legearen 29.3 artikuluan ezarritako irizpidea sartu behar da: «saihestu egingo dute lurzorua zigilatzea edo artifizialtzea, eta abandonatutako lursailen birgaitzea zein degradatuak leheneratzea sustatuko da».

7. Planean sartu behar diren azken baldintzak

Azaldutakoa kontuan hartuta, ingurumen-adierazpen estrategikoak planean sartu behar diren baldintza hauek zehazten ditu:

1. Planak bermatu behar du planifikatutako instalazioak nahikoak direla sortutako biohondakinen gehieneko aurreikuspen teorikoaren %100 tratatzeko, Euskadiko Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko 2030eko Planak ezartzen duen legez.
2. Planaren ingurumena zaintzeko programak frakzio organikoa gaika biltzeko edukiontzi itxi edo adimendunen erabileraren efizientziaren jarraipena egingo du. Eredu hori berriz definituko da, baldin eta egiaztatzen bada ez dela bermatzen

- bilketa-ratioak nabarmen handituko direnik, 2024tik aurrera urtero sortutako biohondakin guztiak bereizita biltzeko helburua lortzeko.
3. Tratamendu Mekaniko Biologikoko instalazioan sortutako Erregai Solido Berreskuratuen eta Bioegonkortuen balorizazio materialerako proposamenari dagokionez, planaren Ingurumena Zaintzeko Programak bermatuko du Hiriko Erregai Solidoen balorizazio materiala, eta inola ere ez balorizazio energetikoa edo erregai gisa erabiliko diren materialen eraldaketa, bai eta bioegonkortuaren tratamendua hobetzeko tekniken analisia ere, balorizazio energetikoaren alternatiba bideragarria bilatzean.
 4. Hondartzen garbiketatik eratorritako hondakinen kudeaketa etengabe hobetzeko ekintzen artean, egungo garbiketa mekanizatuaren ordezkuz garbitzeko aukera sartuko da.
 5. Ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko apirilaren 8ko 7/2022 Legearen 14.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorritik, proposatutako prebentzio-neurriak eta horien aplikazio-egutegia argi eta garbi bereizi beharko dira.
 6. 2025erako aurreikusitako planaren ebaluazio eta berrikuspen orokorrak beste ingurumen-ebaluazio bat ere ekarriko du.
 7. Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren dokumentuak berariaz jasoko du hondakinak kudeatzeko instalazio berriak ezartzeko irizpideak ingurumen-azterketa estrategikoaren dago-kion apartatuan ezarritakoak direla. Irizpide horien artean sartuko da Euskadiko natura-ondarea kontserbatzeko buruzko azaroaren 25eko 9/2021 Legearen 29.3 artikuluan jasotako irizpidea. Horren arabera: «saihestu egingo dute lurzorua zigilatzea edo artifizialtzea, eta abandonatutako lursailen birgaitzea zein degradatuak leheneratzea sustatuko da».
 8. Planaren jarraipena ingurumen-azterketa estrategikoaren ingurumena zaintzeko programaren bidez egingo da.

Horrenbestez, Bizkaiko Lurralde Historikoko foru erakundeen hautapenari, antolatari, araubideari eta funtzionamenduari buruzko otsailaren 13ko 3/1987 Foru Arauari (39.i) eta 67.1 artikuluetan eta Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko Sailaren egitura organikoa arautzen duen Bizkaiko Foru Aldundiaren maiatzaren 31ko 79/2022 Foru Dekretuan xedatutakoaren arabera, honako hau

XEDATZEN DUT

Lehena: Bizkaiko Toki Eskumeneko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Plan Integralaren ingurumen-adierazpen estrategikoa egitea, goian adierazitako baldintzetan.

Bigarrena: Ebazpen hau Bizkaiko Lurralde Historikoko Aldizkari Ofizialean eta Bizkaiko Foru Aldundiaren Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Sailaren webgunean (<http://www.bizkaia.eus/ebaluazioa>) argitaratzea. Hala ere, ulertu behar da horrek ez duela sustatzailea salbuesten planaren ondoriozko proiektuak garatzeko legez eskatu beharreko ingurumen-baimenak lortzetik.

Hirugarrena: Ebazpen hau Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Saileko Ingurumena Kudeatzeko Zerbitzuari jakinaraztea.

Laugarrena: Organo substantiboak plana onesteari buruzko erabakia hartu eta argitaratuko du, 21/2013 Legearen 26. artikuluan ezarritakoa aintzat hartuta.

Bosgarrena: Ingurumen-adierazpen estrategiko honek indarra galduko du eta dagozkion ondorioak galduko ditu, baldin eta plana ez bada onetsi Bizkaiko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta bi urteko epean, salbu eta indarraldia luzatzea erabakitzen bada 21/2013 Legean ezarritakoaren arabera.

Seigarrena: Euskadiko Ingurumen Administrazioaren azaroaren 9ko 10/2021 Legearen 74. artikuluan xedatutakoaren arabera, ingurumen-adierazpen estrategiko hau nahi-taezkoa eta loteslea da.

Zazpigarrena: 21/2013 Legearen 25.4. artikuluekin bat etorritik, ez da Ingurumen-adierazpen estrategiko honen aurkako errekurtsorik jarriko, hala denean, plana edo programa onetsi duen xedapen orokorraren kontra bide judizialek egokiak diren errekurtsoei kalterik egin gabe edo, bestela, plana edo programa hartu edo onesteko ekintzaren kontra administrazio- edo judizio-bidean egokiak diren errekurtsoei kalterik egin gabe, hala denean.

Bilbon, 2024ko urtarrilaren 30ean.

Ingurune Naturala eta Nekazaritza
Sustatzeko foru diputatua,
ARANTZAZU ATUCHA LEJARRETA